

С Т А Н О В И Щ Е

проф. д-р Емилия Ангелова – Петкова

относно конкурс за доцент по професионално направление 8.4 Театрално и филмово изкуство и научна специалност „Кинознание, киноизкуство и телевизия“ за нуждите на НАТФИЗ „Кр. Сарафов“, обявен в Държавен вестник, бр.97/23.11.2018 г.

Приех да участвам като член на научното жури по конкурса за „доцент“ по театрално и филмово изкуство и научна специалност „Кинознание, киноизкуство и телевизия“ с кандидат Валентина Ангелова Фиданова – Коларова по няколко причини:

1. Силно съм впечатлена от нейното активно и всестранно присъствие в областта на киноизкуството и кинообразованието!

Д-р Валентина Ангелова Фиданова-Коларова завършва НАТФИЗ „Кр. Сарафов“ през 1998 г. като магистър по специалност „Филмова и телевизионна режисура“. През 2002 г. защитава дисертация за присъждане на образователната и научна степен „Доктор“ на тема „Актьорско майсторство за екран в българското кинообразование“. Д-р Валентина Фиданова-Коларова има седемнайсетгодишна преподавателска дейност като хоноруван преподавател, асистент и главен асистент в различни университети на страната и най-продължително в НАТФИЗ „Кр. Сарафов“. Едновременно с това тя активно развива художествено-творческа дейност като режисьор, монтажист и сценарист на игрални и документални филми и новели. Написала е голям брой научни и литературни публикации, монографии и книги в престижни научни списания, издания, издателства и вестници, голямата част от които свързани с кино-преподаването. Участва в научни конференции, уъркшопове и художествени комисии.

Автор е на 1 дисертационен труд, 5 монографии и книги, 64 статии, 10 научни доклада и 26 рецензии на студентски художествени филми и теоретични разработки. Творческата ѝ биография включва 1 игрален филм, 4 игрални новели, 20 документални филма, 3 театрални спектакъла, 8 типа телевизионни продукти, 2 музикални видеоклипа. От тях режисьор е на 35, монтажист на 12 и сценарист на 19 творчески продукта. Носител е на 8 национални и международни отличия и награди от филмови фестивали, член е на 5 научни и обществени организации.

Богатата творческа, изследователска и педагогическа биография на кандидатката разкриват личност, посветена изцяло на киното и търсеца

нови, съвременни пътища в реализацията на своите творчески идеи като режисьор, педагог и изследовател.

2. Като професор в театралния факултет, не мога да не отбележа интереса на Фиданова към актьорската игра в киното и търсенията ѝ в областта на „Актьорско майсторство за екран в българското кинообразование“ – тема на докторската дисертация на кандидатката, защитена успешно през 2002 г.

В конкурса кандидатката участва с един монографичен труд и пет документални филма, два от които са научно-популярни.

В документалните филми за известни личности – Гинка Станчева, актриса, Иван Динков – поет и Йорданка Благоева – олимпийска шампионка биографичните елементи талантливо са вписани в съвремието ни - под разказаните моменти от житието на тези силни личности прозират истини за смисъла на човешкия живот и за цената на всяко едно тяхно постижение.

В научно-популярните филми, където са използвани всички средства на киното – от анимация през възстановки и архивни кадри, отново в центъра на случващото е поставен човекът със своя морал на откривател.

Един от най-убедителните аргументи в защитата на Валентина Фиданова е представената монография „От киновъзприемане към кинотворчество“, в която авторката систематично и старателно изследва механизма, по който зрителят възприема аудиовизуалното произведение. „Книгата изследва връзката между възприемането на аудио-визуалните произведения и начина на тяхното създаване, гарантиращ високи нива на внушаемост у зрителя.“ Тя вниква дълбоко в психологията на възприемане на изкуството (по-точно – киноизкуството), разкривайки възможността на зрителя да съпреживява случващото се и по този начин да преживее катарзиса от допира си с това изкуство.

Монографията би могла да се възприеме като своеобразен „пътеводител“, чрез който читателят може да се докосне до „тайните“ на кинотворческия процес. В същото време авторката разкива многостранни познания и педагогически потенциал. Много достъпно и с професионална вещина тя навлиза в детайлите, в „кухнята“ на творческия процес и това прави разглеждания труд много полезен при обучението на студентите в киноспециалностите.

Естествено, моят интерес е насочен преди всичко към актьорското майсторство и говора в киното. В това изследване на Фиданова намирам много отговори , свързани с тези въпроси, които вълнуват не само

специалистите. Това е съществен принос за киното и е повод за сериозни разговори. Не са много изследванията в тази насока и катедрата по слово към НАТФИЗ е голям дължник на киното, тъй като темата за спецификата на актьорската игра и говора в киното е все по-актуална и болезнена, с оглед на навлизането на много млади и неопитни актьори, на „натурщици“ и т.н. Затова оценявам усилията на авторката в разкриване на механизмите, спецификата на „киноговора“, който е коренно различен от сценичния говор. Това е много съществен феномен и фактът, че тя си е направила труда да обърне внимание на тези различия, вече говори за висок професионализъм и принос в нейните творчески търсения. Затова и главата „Актьорът и предизвикателствата на кинотворческия процес“ представлява за мен огромен интерес. Посочени са седем предизвикателства към киноактьора, които го отдалечават от играта в театъра и са необходими при изграждането на кинообраза.

Резултатите от разглежданата монография биха могли да бъдат солидна основа за създаването на различни аудиовизуални продукти със сигурно въздействие върху аудиторията. Стилът е ясен, достъпен за по-широка аудитория и много подходящ за научно и практическо ръководство в сферата на аудиовизуалните изкуства.

Кандидатът д-р Валентина Фиданова – Коларова притежава необходимите качества, научни постижения, професионален стаж и опит и отговаря на всички изисквания за заемане на академичната длъжност „ДОЦЕНТ“ по научна специалност „Кинознание, киноизкуство и телевизия“ за нуждите на Академията. Това ми дава основание да препоръчам на членовете на научното жури да гласуват с положителна оценка за кандидатурата на д-р Валентина Фиданова – Коларова.

Гласувам с „Да“.

София

проф. д-р Емилия Ангелова - Петкова

10.04.2019 г.